

ReMANO

Op 30 maart 2004 presenteerde de Archiefschool de Softwarespecificaties voor Records Management Applicaties voor de Nederlandse Overheid, kortweg ReMANO. De Archiefschool zal ReMANO 2004 onderhouden, we houden ons dan ook aanbevolen voor aanvullingen en correcties.

Programma bijeenkomst ReMANO 30 maart 2004

13.30 - 14.00 Ontvangst met koffie / thee

14.00 - 14.30 drs. H. Waalwijk over achtergrond, doel, vorm en gebruik van ReMANO

14.30 - 15.00 G.J. van Bussel MBA over status, betekenis en wat gaat er met ReMANO gebeuren?

15.00 - 15.30 pauze

15.30 - 16.30 discussie

16.30 uur afsluiting

Dagvoorzitter: Peter Horsman Msc

Vraag en antwoord

1. Waar staat "ReMANO" voor"?

ReMANO staat voor Softwarespecificaties voor Records Management Applicaties voor de Nederlandse Overheid. Dit was oorspronkelijk een werktitel, maar door een publicatie van oudere versies van ReMANO is de werktitel uitgegroeid tot de formele titel.

2. Wat is het verschil tussen deze softwarespecificaties en functionele eisen? Of: Hoe staan de softwarespecificaties in ReMANO ten opzichte van de functionele eisen voor het archiefsysteem?

Er is sprake van getraptheid. Functionele eisen zijn generiek, het zijn algemene eisen aan organisaties op basis van de NEN-ISO 15489-1 (nl) Norm voor informatie- en archiefmanagement. Softwarespecificaties zijn specifiek, ReMANO bevat de specificaties voor een digitaal archiefbeheerssysteem om archief (ongeacht de drager) te beheren.

3. Als mijn RMA voldoet aan ReMANO, voldoe ik dan ook aan de eisen die gesteld zijn in de Regeling geordende en toegankelijke staat of de ISO 15489?

Nee. ReMANO bevat slechts specificaties voor software. De Regeling geordende en toegankelijke staat heeft geleid tot opname van een aantal softwarespecificaties in ReMANO 2004, maar de Regeling geordende en toegankelijke staat bevat zelf geen softwarespecificaties. Een RMA inrichten volgens ReMANO houdt dus niet automatisch in dat wordt voldaan aan archiefwettelijke aspecten. Wel kan met een RMA ingericht volgens ReMANO een archiefwettelijke verplichting wellicht makkelijker worden nagekomen.

4. Is er belangstelling voor ReMANO? Kan ReMANO zich ontwikkelen tot een standaard?

ReMANO is geen standaard, maar kan het wel worden. Of ReMANO een standaard wordt hangt af van leveranciers van RMA's, van de organisaties die een RMA aanschaffen en of organisaties (bijvoorbeeld VNG, DIVA, RMC) hun 'keurmerk' verlenen aan ReMANO. Overwogen wordt om ReMANO in te dienen bij de archiefcommissie van het NEN. Bij de softwareontwikkelaars is belangstelling voor ReMANO, maar certificering kost geld. De

verwachting is dat een aantal leveranciers hun product ReMANO zal willen laten certificeren en dat als één schaap over de dam is er meer zullen volgen.

5. Welk traject wordt gevolgd om te komen tot een geaccepteerde standaard?

Momenteel wordt een pragmatische aanpak gehanteerd. Organisaties of bedrijven kunnen hun RMA laten toetsen of deze aan ReMANO 2004 voldoet. Binnen een jaar zijn de verschillende handboeken voor het certificeringstraject gereed. Via de stichting Certificatie ReMANO, opgericht door Van Bussel Document Services, kan de certificering uitgevoerd worden. De verwachting is dat een gezaghebbende organisatie de certificering op termijn over kan nemen.

6. Als bij een aanbestedingstraject niet-Nederlandse leveranciers meedoen, moeten zij dan ook voldoen aan de eisen in ReMANO?

Allereerst is in ReMANO ook de Nederlandse wet- en regelgeving verwerkt. Een optie is om in een aanbesteding op te nemen "meet or exceed": de RMA dient dan te voldoen aan de softwarespecificaties in ReMANO, of beter te zijn. Bij een Europese aanbesteding kan hierover advies gevraagd worden bij het ministerie van Economische Zaken.

7. Waarom is ReMANO alleen toegespitst op RMA's voor de Nederlandse overheid?

De oorspronkelijke opdracht voor het ontwikkelen van functionele eisen (in casu softwarespecificaties) werd gegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De opdracht betrof de Nederlandse overheid en de Nederlandse praktijk. Het ligt niet op de weg van de Nederlandse overheid een dergelijke richtlijn te (laten) ontwikkelen voor niet-overheidsinstellingen.

8. Hoe kan gegarandeerd worden dat een RMA voldoet aan ReMANO?

ReMANO is geen product, het is een set softwarespecificaties waar RMA's aan moeten voldoen. Leveranciers van RMA's kunnen zich ReMANO laten certificeren, hiervoor is de stichting ReMANO opgericht. In een aanbesteding kan opgenomen worden dat de te leveren RMA aan de eisen in ReMANO dient te voldoen. Een leverancier dient vervolgens aan te geven dat het product voldoet aan de gestelde eisen (of beter is "meet or exceed").

9. Hoe verhoudt ReMANO zich tot Document Management Applicaties?

Binnen ReMANO is te bepalen welke specificaties van toepassing zijn op Document Management Applicaties, Documentregistratiesystemen en Dossierregistratiesystemen. Vanzelfsprekend zijn alle specificaties van toepassing op een RMA. Het ideale model is dat op deze onderdelen deelcertificaten verleend worden. Dan kan door trapsgewijze invoering van deelsystemen uiteindelijk tot invoering van het totaalsysteem gekomen worden.

10. Wat kan een gemeentelijk of provinciaal archiefinspecteur met ReMANO?

ReMANO is een belangrijk hulpmiddel bij de implementatie van de Regeling geordende en toegankelijke staat van archiefbescheiden. Dit impliceert overigens niet dat implementatie van ReMANO automatisch implementatie van de Regeling geordende en toegankelijke staat inhoudt. Daarnaast kunnen een aantal administratieve werkzaamheden 'automatisch' worden uitgevoerd, zoals het attenderen voor vernietiging, overbrenging, restauratie etc. Ook kunnen bepaalde documenten 'automatisch' worden aangemaakt, zoals inventarislijsten, structuurplannen en verklaringen van vernietiging, overbrenging en vervreemding. Dit laatste alleen als de juiste archivistische metadata in het systeem zijn ingebracht. Tenslotte fungeert ReMANO als checklist als een inspecteur specifiek kijkt naar het geautomatiseerde systeem. Maar: het gebruik van ReMANO kan niet afgedwongen worden.

11. In hoeverre is ReMANO bruikbaar bij het behoud van authenticiteit van digitaal archief?

ReMANO biedt een aantal specificaties die betrekking hebben op informatiebeveiliging. Hiermee geeft ReMANO een eerste basis. Maar verder zijn samenhangende maatregelen van belang op gebied van techniek, toezicht en procedures en toezicht op de juiste uitvoering daarvan.